

Kooli õppekava lisa

PAIKUSE PÕHIKOOLI TUGE VAJAVATE ÕPILASTE TOETAMISE KORD

Paikuse Põhikooli tuge vajavate õpilaste toetamise kord sätestatakse PGS § 23, 46, 47, 49,58 ja PRÕK § 17 alusel.

1. Üldsätted:

1.1. Käesolev kord reguleerib erivajadustega õpilastele vajaliku toe pakkumist ja erivajadustega õpilaste toetamist. *Tuge vajavate õpilaste toetamise kord* on üks osa Paikuse Põhikooli õppekavast.

1.2. Kool lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimete kohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide ja teiste spetsialistidega koostöös.

1.3. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.

2. Toe pakkumise põhimõtted:

2.1. Vajalik on võimalikult varajane märkamine ja püüd ennetada õpi- ja käitumisprobleeme (klassiõpetaja/aineõpetaja konsultatsioonitunnid, arenguvestlused, kontakt koduga, kontakt teiste aineõpetajatega, täiendav töö õpiabirühmas).

2.2. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamiseks ja kodus õppimiseks.

2.3. Õpilase esmane abistaja ja nõustaja on klassi- või aineõpetaja, kes jälgib õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning kohandab õpet vastavalt õpilase vajadustele.

2.4. Kui õpilasel ilmneb vajadus saada koolis täiendavat tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise õpilasele vajaliku toe väljaselgitamiseks.

2.5. Vajaduse korral/vanema nõusolekul tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega, soovitatatakse vanemal pöörduda lapsega lisauuringutele või esitada taotlus koolivälisele nõustamismeeskonnale.

2.6. Tugimeetmeid rakendatakse erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul, vanema nõusolekul ja kooli direktori otsusel.

2.7. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge.

2.8. Kui andekale õpilasele on riiklikus õppekavas määratletud pädevused nõrgad, koostatakse talle individuaalsed õppekavad, milles fikseeritakse konkreetsele õpilasele klassiga võrreldes kõrgemad nõuded.

2.9. Hindamise, testimise ja uuringute tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaarti täiendatakse vähemalt üks kord õppeaastas.

3. Õpilase toetamise võimalused koolis üldise toe raames

3.1. Koostöö lastevanematega

3.1.1. Abivajaduse ilmnemisel pöördub kooli esindaja (klassijuhataja või sotsiaalnõustaja) lapsevanema poole.

3.1.2. Lapsevanemal on õigus pöörduda klassijuhataja poole, et leppida kokku aeg saamaks teavet oma lapse õpitulemuste ja käitumise kohta.

3.1.3. Lapsevanemal on õigus pöörduda sotsiaalnõustaja ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija poole.

3.2. Klassijuhataja ja/või aineõpetaja tegevus

3.2.1. Klassijuhataja/aineõpetaja on esmane probleemi märkaja lähtuvalt õpitulemustest ja / või õpilase käitumisest.

3.2.2. Esimese etapina viib klassijuhataja/aineõpetaja õpilasega läbi vestluse, püüdes välja selgitada probleemi olemust. Vajadusel kaasab lapsevanema

3.2.3. Klassijuhataja/aineõpetaja kasutab vajadusel sotsiaalnõustaja, HEV õpilaste õppe koordineerija või juhtkonna liikme abi.

3.2.4. Õpitulemuste omandamise ja konsultatsioonitundide kokkuvõtte tulemusena esitab aineõpetaja vajadusel HEV koordineerijale taotluse õpiraskustega õpilasele vajalike meetmete rakendamiseks.

3.2.5. Süstemaatiliste puudumiste korral suunab klassijuhataja õpilase sotsiaalnõustaja juurde vestlusele.

3.2.6. Koduvägivallale viitavate märkide märkamisel teavitab klassijuhataja/aineõpetaja kooli sotsiaalnõustajat või psühholoogi.

3.3. Sotsiaalnõustaja tegevus

3.3.1. Sotsiaalnõustaja tegeleb koolikohustuse eirajate ning õpi-, käitumis- ja kohanemiskustega õpilastega ning vägivalla ja sotsiaalse tõrjutuse probleemidega.

3.3.2. Eesmärgiks on toetada kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilasi (käitumine, mitterahuldavad õpitulemused, sotsiaalsed probleemid, koolist puudumine, isiklikud probleemid).

3.3.3. Süstemaatiliste puudumiste korral vestleb sotsiaalnõustaja õpilasega individuaalselt, seejärel kontakteerub sotsiaalnõustaja lapsevanemaga. Puudumiste jätkumisel või juhul, kui

koolipoolsete meetmete rakendamine on takistatud, pöördub sotsiaalnõustaja Pärnu linna lastekaitsespetsialisti poole.

3.4. Konsultatsioonitunnid

3.4.1. Konsultatsioonitunni eesmärgiks on ajutiste õpiraskustega õpilaste õppetöös järeleaitamine õppekavas nõutavate õpitulemuste saavutamiseks.

3.4.2. Konsultatsioonitundides on õpilasel võimalik saada täiendavat õpiabi, kui tal on jäänud tunnis midagi arusaamatuks või ta on pikaajaliselt puudunud.

3.4.3. „Puuduliku“ või „nõrga“ trimestrihinde saanud õpilane on kohustatud käima talle määratud konsultatsioonitunnis, kus talle osutatakse individuaalset õpiabi.

3.4.4. Konsultatsioonitunnid toimuvad vastava ajakava alusel või kokkuleppel õpetajaga vähemalt kord nädalas, ajakava avalikustatakse kooli kodulehel ning infotahvil.

3.5. Õpiabi individuaalselt või rühmas

3.5.1. Õpiabi pakutakse 1.-9. klassi õpilasele, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile, õppekohandamisele ja lisajuhendamisele ei suuda täita põhikooli riiklikust õppekavast tulenevaid klassi ainekava nõudeid.

3.5.2. Eesmärgiks on toetada põhikooli 1.-9. klassi õpilast põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutamisel, lähtudes tema õpivõimest ja individuaalsetest vajadustest.

3.5.3. Õpiabirühma tundides kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja –vilumusi nendes õppeainetes, milles õpilasel on raskusi eeldatavate õpitulemuste saavutamisel; arendatakse tunnetus-, õpi- ja eneseväljendusoskusi; korrigeeritakse kõnepuudeid ja arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet.

3.5.4. Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge õpiabirühmas, siis teavitab HEV koordinaator sellest vanemat. Õpilane lisatakse nimekirja vanema nõusolekul. Õpiabirühma õppele viidavate õpilaste nimekirjad koostab HEV koordineerija koostöös klassi- ja aineõpetajatega septembrikuu jooksul. Nimekirjad kinnitatakse direktori käskkirjaga.

3.5.5. Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.

3.5.6. Õpiabirühma õppe edukust hinnatakse õppeaasta lõpus toimivas ümarlauas. Selleks koostavad õpiabirühma õpetaja ja vastava aine õpetajad/klassiõpetajad kokkuvõtte, kus kajastatakse muutusi õpitulemustes ning klassi-/aineõpetaja, HEV koordineerija ja õpiabirühma õpetaja vahelist koostööd.

3.6. Pikapäevarühm

3.6.1. PPR võimaldab 1.–2. klassi õpilasele tuge/abi ja järelevalvet õppetööst vaba aja sisustamisel ja koduste õpiülesannete täitmisel.

3.7. Õpiabi- ja kasvatuskomisjoni ümarlaud

3.7.1. Ümarlaud tegeleb õpilastega, kellel on käitumis- ja/või õpiraskused, pakub abi ja tuge õpilastele, pedagoogidele ja lastevanematele. Ühiselt arutatakse tekkinud probleeme ja leitakse võimalikud lahendusvariandid.

3.7.2. Ümarlaua koosseisu kuuluvad: õpilane, lapsevanem/hooldaja, klassijuhataja/aineõpetaja, HEV koordineerija, õppejuht/direktor, sotsiaalnõustaja ning vajadusel teised spetsialistid.

3.7.3. Ümarlaud selgitab välja ja soovitab HEV õpilastele isiksuse arengut toetavaid tegevusi ja õppimisvõimalusi, aitab õpilasel oma probleeme teadvustada ja analüüsida ning leida probleemidele lahendus.

3.8. *Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart*

3.8.1. Eesmärgiks on õpiraskuste põhjuste (õpilase individuaalsete erisuste) väljaselgitamine, kirjeldamine, andmestiku kogumine ja analüüs.

3.8.2. Oluliste õpi- ja käitumisraskuste ilmnemisel avab HEV koordineerija koostöös klassijuhataja ja aineõpetajatega õpilasele õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi. Individuaalse arengu jälgimise kaardi avamise aluseks on klassijuhataja/aineõpetaja poolt HEV koordineerijale esitatud taotlus.

3.8.3. HEV koordineerija/õppejuht, õpiabirühma õpetaja, aineõpetaja analüüsivad ümarlauas 1 kord poolaastas kogutud andmestikku ja teevad otsuse edaspidiseks tugisüsteemide rakendamiseks.

3.9. *Käitumise jälgimise kaart*

3.9.1. Eesmärgiks on anda tagasisidet õpilase käitumisele koolitunnis ja juhtida lapsevanema tähelepanu lapse käitumisprobleemidele koolis.

3.9.2. Käitumise jälgimise kaart avatakse õpilasele, kes ei allu tunni korrale vaatamata korduvatele suulistele ja kirjalikele märkustele. Kaardi avamiseks teeb klassijuhataja esildise ja teavitab sellest lapsevanemat, kui direktor on esildise kinnitanud.

3.9.3. Alates kaardile määratud kuupäevast saab õpilane enne koolipäeva algust kaardi sotsiaalnõustaja käest. Kaart on õpilase käes ja tal on kohustus võtta pärast igat tundi aineõpetaja käest hinnang oma käitumisele ja kaasatöötamisele tunnis. Samal päeval viib õpilane kaardi koju ja võtab vanemalt allkirja. Allkirjastatud kaardi tagastab õpilane järgmisel hommikul sotsiaalnõustajale ja saab uue päeva kaardi.

3.9.4. Kaart avatakse üldjuhul kaheks nädalaks.

3.9.5. Kaardile määratud tähtaja lõpus teeb sotsiaalnõustaja kokkuvõtte tähelepanekutest ja informeerib tulemustest klassijuhatajat.

3.10.6. Ühe trimestri jooksul kogunenud käitumiskaartide põhjal pöördub klassijuhataja vajadusel ümarlaua poole, kes otsustab edasise meetmete rakendamise. Oluline on õpilase endapoolne probleemi teadvustamine ja analüüs ning tahe võtta võimetekohaseid kohustusi.

3.10. *Koolivälisesse nõustamismeeskonda suunamine*

3.10.1. Eesmärgiks on määrata õpilasele põhihariduse omandamiseks võimetekohane õppekava.

3.10.2. Aineõpetaja, õppejuht, sotsiaalnõustaja või klassijuhataja võivad teha HEV koordineerijale ettepaneku suunata õpilane nõustamismeeskonda. HEV koordineerija võtab ühendust lapsevanemaga ja kutsub vajadusel kokku ümarlaua.

3.10.3. HEV koordineerija teeb lapsevanemale ettepaneku pöörduda lapsega nõustamismeeskonda, kui:

1) õpilasel on õpiraskused ja koolipoolse õpiabi võimalused on ammendatud, kuid õpilane ei ole õpiraskustest üle saanud;

2) õpilasel on terviseprobleemid, mis ei võimalda koolis käia;

3.10.3 HEV koordineerija suunab õpilase nõustamismeeskonda, kui lapsevanem eirab koolipoolset soovitusi ise pöörduda.

3.10.4. Kui õpilasel on õpiraskused, on kool enne nõustamismeeskonda suunamist kohustatud:

1) rakendama õpilasele õpiabi (juhendid individuaalseks tööks, konsultatsioonitunnid, individuaalne õppekava, õpe õpiabirühmas);

2) jälgima lapse arengut õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel;

3) konsulteerima lapsevanemaga ja tegema vajadusel lapsevanemale ettepaneku pöörduda lapsega erialaspetsialistide (psühholoog, neuroloog, psühhiaater jt) konsultatsioonile.

3.10.5. Õpilase koolipoolne esindaja koolivälises nõustamismeeskonnas on vajadusel HEV koordineerija, kes vastutab nõustamismeeskonnale esitatavate dokumentide kogumise eest.

3.10.6. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, tervise seisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovib lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.

3.10.7. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitus kantakse hariduse infosüsteemi õpilaste alamregistrisse pärast seda, kui vanem on andnud nõusoleku soovitusel rakendamiseks.

3.11. Individuaalse õppekava rakendamine

3.11.1. Individuaalne õppekava on tuge vajavate õpilaste jaoks riiklikes õppekavades sätestatud korras koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. Individuaalne õppekava koostatakse oluliselt erinevate oskuste, terviseprobleemide, isiksuseomaduste ja/või võimetega või koolist kaua eemal viibinud õpilastele, kellel on olulisi raskusi töötada oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis või vastavale klassile koostatud töökaava alusel.

3.11.2. Kooli õppenõukogu otsustab lapsevanema soovil koduõppel viibivale õpilasele individuaalse õppekava rakendamise.

3.11.3. Klassijuhataja/HEV koordineerija algatusel võib määrata individuaalse õppekava õpilasele, kellel on pärast täiendavat õppetööd pandud välja kuni kahes aines aastahinne „nõrk“ või „puudulik“ ja klassikursuse kordama jätmise ei ole põhjendatud.

3.11.4. Õpilase võimeid ja individuaalseid iseärasusi (erivajadusi) arvestava individuaalse õppekava koostab aineõpetaja kindlaks õppeperioodiks, mille pikkus määratakse direktori käskkirjaga.

3.11.5. Kui HEV õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamismeeskonna soovitusel.

3.11.6. Individuaalse õppekava kinnitab kooli direktor.

3.12. Huvialaringide töö

3.12.1. Huviringide töö eesmärgiks on välja selgitada kõrgendatud huvi ja võimetega õpilased ning suunata ja juhendada neid tegelema oma huvialaga;

3.12.2. Ringitunnid toetavad koolis läbiviidavat õppe- ja kasvatustööd ning aitavad andekatel/võimekatel õpilastel tegeleda huvipakkuva valdkonnaga;

3.12.3. Ringitöö tegevuse kohta peetakse päevikut paber kandjal.

4. Tõhustatud toe ja eritoe rakendamine haridusliku erivajadusega õpilasele

4.1. **Tõhustatud tuge** rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu tervises seisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:

4.1.1 pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;

4.1.2 pidevat tugispetsialistide teenust ja osaajaga õpet individuaalselt või rühmas;

4.1.3 pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;

4.1.4 õpet eriklassis.

4.2. **Erituge rakendatakse** õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelega puudest või liitpuudest vajab:

4.2.1 puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;

4.2.2 osaajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

5. Õpiraskus(t)ega õpilase toetamine

I tasand

Aineõpetaja/klassijuhataja:

- märkab õpiraskust;
- teavitab sellest klassijuhatajat;
- teostab õpilase nõustamist ning järeleaitamist konsultatsioonitundides;
- kirjutab märkuse eKooli, kui õpilane ei tule konsultatsioonitundi;

- vajadusel esitab HEV koordineerijale elektrooniliselt taotluse õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamise algatamiseks;
- klassijuhataja ja aineõpetaja viivad ühiselt läbi puuduliku trimestrihinde saanud õpilasega õpitulemusvestluse, püüdes välja selgitada, millest on tingitud õpiraskused.. Aineõpetaja esitab elektrooniliselt konsultatsioonitundide mõjususe kokkuvõtte õppejuhile;
- õpilasele, kelle trimestrihinne on “puudulik”, “nõrk” või hinne on jäänud välja panemata, rakendatakse uuel trimestril kõrgendatud järelvalvet tunnitöö ja koduste tööde osas ning õpilasel on kohustus käia talle määratud konsultatsioonitundides rahuldava tulemuse saamiseni.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija:

- koostöös klassijuhatajaga nõustab õpiraskusega õpilast, vajadusel ka tema õpetajaid ning vanemaid;
- koordineerib mitterahuldavalt õppivate õpilaste eneseanalüüsilehe täitmist (Lisa 1)
- avab õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi ning koostöös klassijuhataja ning aineõpetajatega tagab IAJK täitmise;
- korraldab koolisisest meeskonnatööd, mida on vaja õpilaste õppe ja arengu toetamiseks;
- korraldab arutelu, milles osalevad HEV koordineerija, õpiabirühma õpetaja, klassijuhataja ning aineõpetaja/d;
- lähtuvalt õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardist ning arutelust õpetajatega, teeb kooli direktorile ettepaneku suunata õpilane õpiabirühma;
- teeb koostöös klassijuhatajaga ettepaneku kutsuda kokku ümarlaud;
- koordineerib koolivälises võrgustikutöös osalemist;
- teeb õpetajatele ja direktorile ettepanekuid edasiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.

II tasand:

Õpiabi- ja kasvatuskomisjoni ümarlaud:

- õpilane kutsutakse koos vanemaga õpiabi- ja kasvatuskomisjoni ümarlaua koosolekule, kui
 - a) õpilane ei täida koolikohustust;
 - b) õpilasel on tõsine mahajäämus õpitulemuste saavutamisel;

Ümarlauas arutatakse tekkinud probleeme ja püütakse ühiselt leida võimalikud lahendusvariandid;

- HEV koordineerija või sotsiaalnõustaja koostavad ümarlaua toimumisest kokkuvõtte.

Individuaalne õppekava:

- kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas;
- kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Koduõppe rakendamine:

- koduõpet vanema taotlusel korraldab ja finantseerib vanem, kes vastutab ka õpitulemuste saavutamise eest;
- koduõpet tervislikel põhjustel korraldab kool, mille nimekirja õpilane on kantud. Tervislikel põhjustel koduõppel õppivale õpilasele koostab kool koostöös vanemaga tema võimeid ja erivajadusi arvestava individuaalse õppekava, lähtudes raviarsti või eriarsti ja nõustamismeeskonna soovitustest ning temale kohaldatavas riiklikus õppekavas sätestatud kohustuslikest ainetest. Kooli poolt juhendatud õpet viiakse läbi vähemalt kaheksa õppetunni ulatuses nädalas.

III tasand:

Kooliväline nõustamismeeskond:

- Kui eelnevalt rakendatud meetmed ei ole andnud soovitud tulemust, pöörduv HEV koordineerija õpilase toetamiseks nõustamismeeskonna poole, võttes aluseks haridus- ja teadusministri määruse Koolivälisele nõustamismeeskonnale soovituse andmiseks esitatavate andmete loetelu, taotluse esitamise ning koolivälise nõustamismeeskonna soovituse andmise tingimused ja kord (vastu võetud 08.02.2018)
- Koolivälise nõustamismeeskonna soovituse kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, lihtsustatud või toimetulekuõpet, terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.

6. Andekate õpilaste toetamine:

6.1. Andekate õpilaste toetamine tunnis

6.1.1. keerukama raskusastmega ja ainekava laiendavad ülesanded;

6.1.2. kaasahaaramisvõimalused ainetundides (õpilane suunatakse omandatud materjali rakendama ja näiteid välja töötama, mahajääjat aitama, tasemelt tugevamaid ja loovuse rakendamist nõudvaid ülesandeid lahendama);

6.1.3. õpetaja edastab infot õpilastele väljaspool kooli toimuvatest ainealastest üritustest.

6.2. Andekate õpilaste tunniväline toetamine

6.2.1. Tunniväline tegevus (aineringid, projektides osalemine, individuaalsed konsultatsioonid jms);

6.2.2. ettevalmistav töö aineolümpiaadideks, konkurssideks jms;

6.2.3. osavõtt Tartu Ülikooli Teaduskoolist; Pärnu Kolledži kursustest

6.2.4. osalemine koolivälistel ainealastel üritustel, võistlustel, konkurssidel;

6.2.5. lisalektüüri soovitamise populaarteaduslikest raamatutest, teaduskirjandusest ja perioodikast.

7. Käitumisraskus(t)ega õpilase toetamine:

I tasand:

Vestlus:

- toimub järgmiste osapoolte vahel: õpilane, klassijuhataja, aineõpetaja, sotsiaalnõustaja, juhtkonna esindaja, lapsevanem;
- selgitatakse välja probleemi olemus;
- analüüsitakse tekkinud olukorda ja selle võimalikke lahendusviise;
- konfliktolukorras on erapooletuks läbirääkijaks sotsiaalnõustaja.

Sotsiaalnõustaja nõustamine:

- käitumisraskustega õpilasel on lapsevanema nõusolekul võimalik koos sotsiaalnõustajaga õppida ja arendada sotsiaalseid oskuseid regulaarselt toimuvate nõustamiste käigus;
- individuaalnõustamist võib õpilasele soovitada sotsiaalnõustaja, klassijuhataja või lapsevanem;
- nõustamiste käigus rakendab sotsiaalnõustaja ka õpetajaid ja/või lapsevanemaid kaasavaid meetodeid, juhul kui osapooled selleks oma nõusoleku annavad.

Käitumise jälgimise kaardile määramine

Vt punkti 3.9.

II tasand:

Tunnist eemaldamine

- kui õpilase käitumine häirib tõsiselt või ohustab kaasõpilasi ja/või õpetajat võib õpetaja õpilase ajutiselt tunnist kõrvaldada ja suunata sotsiaalnõustaja/õppejuhi/direktori juurde;

Õpiabi- ja kasvatuskomisjoni ümarlaud

- kui õpilane rikub süstemaatiliselt kooli kodukorda, siis kutsutakse õpilane koos vanemaga ümarlauda. Ettepaneku ümarlua toimumise kohta teeb HEV koordinaatorile klassijuhataja või sotsiaalnõustaja;
- ümarlauas arutatakse tekkinud probleeme ja püütakse ühiselt leida võimalikud lahendusvariandid;
- sotsiaalnõustaja koostab ümarlua toimumisest protokollid.

III tasand:

Õppenõukogu ja juhtkond:

- klassijuhataja ettepanekul arutatakse õppenõukogus õpilasega tema käitumist;
- klassijuhataja ettepanekul võib direktor õpilasele koostada käskkirja

Kooliväline nõustamismeeskond

- kui eelnevalt rakendatud meetmed ei ole olnud tõhusad pöörduakse haridusliku erivajadusega õpilase toetamiseks koolivälise nõustamismeeskonna poole, võttes aluseks haridus- ja teadusministri määruse *Koolivälisele nõustamismeeskonnale soovitusel andmiseks esitatavate andmete loetelu, taotluse esitamise ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel andmise tingimused ja kord* (vastu võetud 08.02.2018)

Noorsoopolitsei:

- kui õpilane on tõsiselt rikkunud tavapäraseid käitumisnorme, arutavad olukorra läbi klassijuhataja/sotsiaalnõustaja/juhtkond, ning pöörduvad vajadusel noorsoopolitsei poole.